

Nemým svedkom predchádzajúcich storočí sú ruiny hradu a svetlom, ktorým vidíme do jeho minulosti, sú zachované inventáre. Popri súpise hmotného majetku obsahujú aj informácie o živote na hrade. Takou je aj zmienka o Tatároch v inventári Východnej bašty z roku 1690:

dolná časť: Má trámy bez dosiek. Túto časť dávno volali mučiareň, lebo tam naozaj bola. Potom tam bola temnica pre Tatárov, teraz je prázdna.

2. podlažie: Má trámy. Tiež je prázdne.

3. podlažie: Má trámy. Je tu rozpadnutý ručný mlyn.

4. podlažie: Má trámy a strieľne. Tu sú strelné zbrane.

5. podlažie: Má trámy a strieľne. Aj tu sú strelné zbrane.

V inventári z roku 1671 sa spomína iba mučiareň. Takže Tatári tam boli väznení asi neskôr. V tomto období Uhorsko po porážke Turkami pri Moháči bolo rozdelené na tri časti. Zhruba územie Slovenska a Chorvátska patrilo rakúskym Habsburgovcom. Centrálnu časť okupovali Turci a na východe bolo Sedmohradsko tiež vazalom Turkov. Od začiatku 17. storočia sa územie Slovenska stalo dejiskom povstanií sedmohradských kniežat proti Habsburgovcom. V septembri 1684 cisársky generál Schultz porazil pri Prešove vojsko Tököliho. Potom v októbri dobyl Zborovský hrad (Makovica), ktorý pred dvomi rokmi vodca povstania Imrich Tököli vyženil sobášom s Helenou Zrínskou. Tak, ako pred ním maďarské sedmohradské kniežatá, aj Tököli bojoval za „slobodu“ Uhorska po boku Turkov proti Habsburgovcom. Turci na výpravy do Uhorska pozývali svojich spojencov, krymských Tatárov. Tak sa Tatári dostali na naše územie. Centrom ich štátu – chanátu bol Krym, odtiaľ viedli lúpežné výpravy. Státisíce ľudí z územia terajšej Ukrajiny a Ruska predali na trhoch do otroctva. Krymský chanát zanikol v roku 1783, cárovná Katarína II. ho pripojila k Rusku.

Našťastie Turkov nám pripomína už len turecký med a Tatárov tatarčane pirohy. To je typické rusínske jedlo pripravené z tatarčky – pohánky.

Napísal: Štefan Hanuščin